

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Rovatvezető: Gáspár-Hantos Géza

1990. ÉVI EGYESÜLETI KÖZGYŰLÉS

Az Országos Erdészeti Egyesület vezetőségválasztó küldött közgyűlését Budapesten tartja

1990. március 22-én.

Napirend:

- Elnöki megnyitó (Dr. Herpay Imre elnök)
- Erdőgazdaságunk helyzete és feladatai (Gémesi József MÉM EFH vezetője)
- Főtítkári jelentés az 1985—1989. évek egyesületi munkájáról (Gáspár-Hantos Géza főtítkár)
- Ellenőrző Bizottság jelentése (Dr. Anda István eb. elnöke)
- A jelentések megvitatása, határozathozatal.

* * *

Előterjesztés az Országos Erdészeti Egyesület új alapszabályára. (Gáspár-Hantos Géza főtítkár)

Az alapszabálytervezet megvitatása, határozathozatal.

* * *

Vezetőség választás.

* * *

A közgyűléssel kapcsolatos részletes tájékoztatást az egyesület titkársága és a helyi csoportok titkárai adnak.

IN MEMORIAM

Halálának 50. évfordulója alkalmával tisztelettel és kegyelettel emlékezünk *Nagyszalánczy (Fröhlich) Brunó* ny. miniszteri tanácsos, az FM erdészeti igazgatási és erdőrendészeti ügyosztály volt vezetőjére.

A Trianon által megcsonkított Magyarország elvesztette erdőállománya 84%-át, a legértékesebb és legnagyobb fahozamot hozó erdőállományunkat. Szakembereink felismerték, hogy tenni kell valamit, nemcsak hogy mentsek ami még menthető, hanem, hogy megvessék alapját egy új, modern, széles látókörű erdőgazdálkodásnak. Ennek megvalósítását erdőtörvényi szabályozásban látták. Nagyszalánczy 1927—28-ban feladatul kapta az új erdőtörvény-tervezet elkészítését. Munkáját alapos tájékozódással kezdte. Áttekintette a magyar jogalkotás erdészeti rendeleteit a középkortól a húszas évekig. Széles körű nemzetközi tájékozódást is végzett, aminek alapján a kidolgozandó erdőtörvény indokolásában az új magyar erdőtörvényt nemzetközi összefüggésekkel világíthatta meg. Az erdőtörvényben kívánta a természetvédelmi rendelkezéseket is tárgyalni, amelyek merőben újak voltak, hiszen a természetvédelem törvényes rendelkezésére tett korábbi próbálkozások kudarcra végeztek. A kitűzött legfontosabb célokat 1930-ban az „Erdőgazdasági Szemle” hasábjain is összegezte: „Meglévő erdőállományunk fenntartását minden körülmények között biztosítanunk kell; továbbá arra kell törekednünk, hogy erdeink élőfakészletét fatökéjét), s ezzel együtt hozadékát is növeljük; vágúl gyarapítani kell erdőállományunkat... önkéntes erdőtelepítések szorgalmazásával is.”

Egyesületünk, más egyesületek, érdekvédelmi szervek által módosított, a szükséges általános és részletes indokolással ellátott törvényjavaslatot 1934 októberében terjesztették be az illetékes képviselőházi bizottsághoz, majd a képviselőházba. A

tárgyalások során a minisztert Nagyszalánczy képviselte. Ő volt az, aki a módosításokat, javaslatokat úgy próbálta megszűrni, hogy a tervezet a legfontosabb elvekben ne szenvedjen csorbát. Ehhez nagyfokú jártasságra volt szükség a jogi, szakmai, de a parlamentáris kérdésekben is. Amikor „az erdőről és természetvédelemről” szóló törvényt 1935. évi IV. törvénycikként elfogadták, az Nagyszalánczy személyes sikerét is jelentette. Az erdőtervény-tervezet kidolgozásához hasonlóan nagy feladat volt a kész törvény végrehajtási utasításának megalkotása. Nagyszalánczy Brunó 1936-ban nyugalomba vonult, de haláláig — külön megbízás alapján — dolgozott a törvény végrehajtásán, illetve egy új vadászati törvénytervezeten. Az erdőtervény végrehajtási utasítása 1938-ban jelent meg, ezután pedig bekapcsolódott a törvény alapján létrehozott Országos Természetvédelmi Tanács munkájába. A megfeszített munka utáni pihenésre, a családra, a Völgy-utcai ház nyugalmára azonban már nem maradt ideje. 1939. december 31-én halt meg.

Riedl Gyula

Az erdészettörténeti szakosztály a balassagyarmati helyi csoporttal közös rendezvényét Szécsényben és Ipolytarnócon tartotta. Az erdész-termesztvédő találkozóként meghirdetett program a szécsényi *Kubinyi Ferenc* Múzeumban kezdődött. *Dr. Kovács János* üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót *dr. Francsik Jánosnak*. Ő — a meghirdetett programnak megfelelően — „Barangolás a Karancs-Medves erdeiben” címmel tartott vetítettképes előadást. A megkapó természeti képek vetítése közben felhívta a figyelmet arra, hogy az erdészeknek nagyobb gondot kellene fordítaniuk munkájuk szélesebb körben való megismertetésére. Különösen kiemelte az egyes erdészeti beavatkozásokkal kapcsolatos magyarázatokot. A laikus közönség esetenkénti rosszallásának így elejét lehetne venni. Az előadás utáni beszélgetésben a megjelentek méltatták a bemutatott természeti szépségeket. Kérdésekre válaszolva *Fodor Imre* beszélt a salgótarjáni térség foglalkoztatási gondjainak erdőgazdasági munkával esetlegesen mérsékléséről. A következő napirendi pontként *Kotlár Károly* a múzeum vadászati kiállítását mutatta be. Kiemelten szöjt az itt megvalósult kiállítás létrejöttéről, majd a három világhírű vadász — *Nädler Herbert*, *Kittenberger Kálmán* és *Széchenyi Zsigmond* — kiállított anyagáról. A múzeum bemutatása után a társaság Ipolytarnóca utazott. Az első megállóhelyen, a Párizs-völgyben *Márton Ferenc* beszélt a vidék geológiai viszonyairól. A szép őszi idő különösen kedvezett a terepbejárásnak, a tanulmányos sétának. Így volt ez Ipolytarnócon is, ahol a Bükk Nemzeti Park kezelésében lévő területen *Márton Ferenc* alapos ismereteket adott át, vezette végig a társaságot a védett területen. Kiemelten szöjt a mintegy 20 millió éves kövesedett fa védelmének történetéről, feltárásának, kutatásának eredményeiről. A megjelentek csodálattal nézték az őselet nyomait bemutató kiállítói helyet is. Az ipolytarnóci védett területen a program a véderdő bejárásával fejeződött be. Végül *dr. Kovács János* köszönte meg az előadóknak az előadásokat, illetve az érdekes, gazdag ipolytarnóci programot.

(Dr. Oroszi Sándor)

Az erdőművelési szakosztály keretein belül működő szaporítóanyag-termesztési irányítóinak csoportja szeptember 12-én áregyeztető összejövetelt szervezett a Mezőföldi EVAG központjában. Itt *Markovics László* rövid tájékoztatót adott a gazdaságról, majd *Holdampf Gyula* mutatta be az MMI erdészeti részlegének két új vezetőjét — *Bercsek Péter* főosztályvezetőt és *Bartha Pál* osztályvezetőt. Ezután került sor az előttünk álló erdőszítési időnyre vonatkozó áregyeztetésre. A megállapodás től-ig kategóriát tartalmazott, hogy az ár kialakulásában minden termelő figyelembe vehesse helyi adottságait. A megbeszélés a belsőbaránci csemetekert megtekintésével végződött.

A szaporítóanyag-termelők csoportja október 30-án tartotta meg a Székesfehérváron elhatározott csemetebörzét. A megjelentek felajánlhatták fölös készleteiket, beszerezhatték a még szükségeseket. Függetlenül attól, hogy a bőrre kissé megkésített, egyöntetű volt a vélemény, hogy ezt rendszeressé kell tenni. Egyidejűleg szó került az 1990. évi programról, s eszerint az áregyeztető tárgyalás a Kiskunsági EFAG területén lesz. Szükségesnek tartották a megjelentek 1990-ben egy holland szakmai út megrendezését is.

PANNONIA erdészeti szakmai tanácskozás keretében a hármas-határon a szomszédos szlovén—osztrák—magyar erdészeti szakemberek évről évre egymást követő sorrendben találkoznak.

Tavaly a PANNONIA '89 tanácskozásnak az egyesület nagykanizsai csoportja szervezésében a Zalai EFAG volt a gazdája.

A szakmai látóvilágban rendkívül gazdag és hasznos tanácskozás megnyitójaként a résztvevő szlovén, osztrák és magyar erdészeti szakembereket *dr. Herpay Imre*, az OEE elnöke üdvözölte, méltatva a tanácskozás szakmai jelentőségét és a három szomszéd találkozásának fontosságát. *Nagy László*, a Zalai EFAG vezérigazgató-helyettese tájékoztatást adott a vállalat munkájáról, széles körű tevékenységükről. Ezt követően a résztvevők megtekintették Nagykanizsán az „Erdő és az ember Zalában” című állandó kiállítást. Majd ellátogattak a bajcsai nagyüzemi csemetekertbe, ahol a bükkmakk tárolásával és a csemetetermelés legújabb módszereivel ismerkedtek. A rendezők bemutatták a burkolt gyökerű csemetetermelési technológiákat, hűtőházi tárolást. Másnap a letenyei erdészet területén a bükk-gazdálkodást tanulmányozták. Az itt jelenlévők érdeklődését különösen az keltette fel, milyen alaposan tervezték meg és hajtották végre az erdőápolási munkákat, a felújítások vezetését és nem utolsósorban a sikeres erdőfelújításokat. A tanulmányút harmadik napján a résztvevők útja a letenyei fűrészüzembe vezetett. Itt elsősorban bükk-alapanyagra tervezett rétegelt lemez, színfurnér és műszaki furnér gyártását tanulmányozták a kapott részletes ismertetés nyomán.

A tanulmányúttal egybekötött szakmai tanácskozás a szívet-lelket gyönyörködtető budafai arborétum megtekintésével zárult.

(Fekete Gyula)

A HELYI CSOPORTOK ÉLETÉBŐL

A **budapesti MN csoport** az uzsai üzemigazgatóságnál tapasztalatcserét szervezett, a Kisalföldi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság szakemberei részére. Az EFAG a „szerződéses csemetetermelés” alkalmazásában kellő gyakorlattal rendelkezik. 1988. év tavaszán a szerzett tapasztalatait átadta az MN Budapesti Erdőgazdaságának, s ezt ők több egységük-nél bevezették. Ugyanakkor bevezette a bér-gazdálkodás korlátai miatt a fakitermelésben általános, úgynevezett eszközhasználati díjjal kombinált javadalmaszt. A Kisalföldi EFAG érdeklődésére szerveződött Uzsán a tapasztalatcsere. A vendégeket tájékoztatták a szervezeti felépítésről, feladatokról. Ismertették a bér-gazdálkodással kapcsolatos gondjait és ennek enyhítésére alkalmazott „eszközhasználati díj”-as megoldásukat. Az erdészetvezetők kérdéseire a gyakorlati tapasztalatokat is elmondták. Sikere volt a fakitermelési bemutatónak, a hasítógépeknek. Közvetlen a fakitermelőtől is szereztek információt a vendégek. A fakitermelésen túl a Sümeg 39—40 tagokban elvégzett és folyamatban lévő erdőfelújítási munkákat is bemutatták. (Vágástakarítás és talajelőkészítés géppel, a burkolt gyökerű kocsánytalan-tölgy-erdősítés, valamint az ápolás RZ 1,5 géppel.) A terepi bemutatót követően „fehérasztal” mellett értékelték a látottakat.

(Balsay László)

A **vértesi csoport** (Tatabánya) szakmai bemutatóval egybekötött tapasztalatcsere-t szervezett az MN Veszprémi Erdőgazdaság herendi erdészeténél. A VEFAG jelenleg meglévő LKT közelítő traktorainak kiváltásához hasonló teljesítményű, de olcsó közelítő eszköz felkutatása, tanulmányozása volt a cél. Az erdőgazdaság módot és lehetőséget adott a herendi erdészet területén a náluk évek óta igen jó teljesítménnyel üzemelő ZETOR traktor technológiájának tanulmányozására. A terepadottságok, állományviszonyok hasonlóak a VEFAG-éhoz, s ennek alapján egyöntetű véleménnyel javaslatot tettek az LKT traktorok ZETOR-ral való kiváltására. Az igen hasznos szakmai programot, a herendi porcelángyár állandó kiállításának megtekintésével zárták. A vendégek részére a szükséges tájékoztatást, ismereteket *Kemény László* termelési osztályvezető és *Ecsegi László* fahasználati műszaki vezető adta meg.

A csoport a tatabányai és a csákvári erdészet területére szervezett szakmai bemutatót. Az összejövetel célja az erdőfelújításoknak vad elleni védelme és egy rontotterdő átalakítása volt. A tatabányai erdészetben a vállalatnál kifejlesztett NENIVE villanypásztoros kerítés került bemutatásra. Vaddisznóskerten belül egy 70 ha-os erdőrészt kerítették el. Több éve alkalmazzák sikeresen, s ha egy jó makktermést meg tudnak vele fogni, a kérdéses erdőrészt felújítása megoldott. Az oroszlányi erdészetnél

rontott, sarj-gyertyános-nyárást alakítottak át a következő fajok 3 ha-os parcellákba telepítésével: vörösfenyő, vöröstölgy, sima fenyő, sárga fenyő. A csákvári erdészetnél a dunajvárosi hegesztett vadvédelmi kerítést tekintették meg. Az olcsóbb építési költséget is figyelembe véve nem drágább a hagyományos drótkerítésekénél. A bemutatókat *Wiszt Ferenc, Právetz Antal, Magasi Pál* vezette.

(*Lustyik János*)

A szakmai továbbképzés keretében a következő előadásokat tartották. Budapesten:

Dr. Mészáros Zoltán—Dania Diagnostics Aldana: „Kuba biológus szemmel”

Prof. Dr. G. J. Krieglsteiner: „Dél-Németország jellegzetes növénytarulásokai és azok nagygombái”

Dr. Francesco Bellu: „Dél-Tirol gombái”

Dipl. Ing. Siegfried Tartarotti: „Az európai erdőpusztulásokról”

Dr. Rimóczi Imre: „Gombahatározási gyakorlat”

Dr. Véghelyi Klára—dr. Vasas Gizella—Locsmándi Csaba—Albert László: „Beszámoló a tallini, X. Európai Mikológus Kongresszus eseményeiről” címmel.

KITÜNTETÉS

Kis Tóth Tamás Bedő Albert-díjas ny. erdész, a magyar erdőgazdálkodás érdekében kifejtett, eredményes szakmai tevékenységéért, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter KIVÁLÓ MUNKÁÉRT kitüntetésben részesítette.

HALÁLOZÁS

Dr. Szőke Miklós, a Mátra—Nyugat-bükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság üzemigazgatóságának igazgatója, 1989. szeptember 16-án, 50. életévében elhunyt. Akkor távozott közülünk, amikor még duzzadt benne az életerő, tele volt tervekkel, ötletekkel, újabb vállalkozások elképzeléseivel.

1963-ban szerzett erdőmérnöki diplomát. Rövid erdőrendezői szolgálat

után mindvégig az erdőgazdaságnál dolgozott, ahol kezdetben gépesítési előadó, majd a gépjavitó üzem vezetője, később üzemigazgatója volt. A 26 éves pályafutása bővelkedett eredményekben, sikerekben. A hajdani műszaki erdészetből országos hírű, sőt országhatárokon túl ismert, nagyszerű üzemet szervezett, ahol kidolgozta és bevezette a korszerű gépjavitási és karbantartási rendszereket. Nevéhez fűződik a felnemeti konzignációs raktár, az LKT traktorok, a HIAB daruk és a Cummins motorok szervizhálózatának létrehozása.

Szinte megszámlálhatatlan sikeres vállalkozásba kezdett, növelve ezzel az erdőgazdaság eredményességét és szakmai tekintélyét. Mindezek elismeréseként ötszörös Kiváló Dolgozó lett, két alkalommal miniszteri kitüntetésben részesült, 1986-ban pedig a „Kiváló újító aranyfokozat”-át kapta meg. Szakmai képzettségét a doktori cím fémjelzi, de talán a legnagyobb elismerés volt számára a címzetes egyetemi docensi kinevezés, amelyet éppen halála előtti napokban vehetett át az alma mater falai között.

Mindvégig cselekvő tagja volt az Országos Erdészeti Egyesület gépesítési szakosztályának, emellett a Faaprítéktermelési Társaság műszaki ellátási csoportját vezette. Kiemelkedő társadalmi munkát végzett a Miskolci Akadémiai Bizottság erdészeti szakbizottságában, mint az erdészeti műszaki fejlesztési albizottság titkára. Kiváló egyénisége egy percig sem tudott nyugodni, mindig küzdött, mindig előre tört, az új foglalkoztatta. Olyan ember emléke előtt tisztelgünk, aki egész életével, munkásságával rászolgált az elismerésre. Halála egyben az egész erdészeti társadalom vesztesége.

MURÁNYI JÁNOS erdőmérnököt, a szeretet és tisztelet, az elismerés és közmegebecsülés értékeivel kitüntetett embertársunkat veszítettük el. Gyógyíthatatlan, súlyos betegsége pár nap alatt kiszakította őt családjá és embertársai közösségéből.

1922. november 27-én Mezőkövesden, a nevezetes Matyóföld „fővárosában”, hatgyermekes iparos családban látta meg a napvilágot. Szeretett szülőhelyén jegyezte el magát a Bükk-hegység erdeivel és természeti szépségeivel, itt határozta el már gyermekfejjel, hogy erdész lesz! A második világháborús megpróbáltatásoktól nehéz időszakát már Sopronban éli át, mint az egyetem hallgatója, majd 1946-ban nyeri el erdőmérnöki diplomáját.

Szakmai pályafutásának első évtizedét az Eger-környéki erdészetnél, Felsőtárkányban és Tiszafüreden, majd Kisterenyén és az Egri Erdőgazdaság központjában tölti, erdészetvezetői és főmérnöki beosztásokban. 1955-től a volt Gödöllői Erdőgazdaság osztályvezetője, mindaddig, amíg a gazdaságot megszüntető átszervezéssel Szolnokra, majd a minisztériumba nyer áthelyezést. MÉM-osztályvezetőként 1983-ban vonul nyugállományba.

Hivatástudata, szorgalmas természete és kiemelkedő szakmai tudása folytán nem élvezheti a nagyon megérdemelt pihenést, mert — felkérésre — szaktanácsadóként a Mezőgazdasági Minősítő Intézetnél, az Erdészeti Tudományos Intézetnél és a Pilisi Parkerdőgazdaságnál — csaknem halála órájáig — teszteget vállalt kötelezettségeinek.

E pár mondatban vázolt pályafutás négy évtizede alatt MURÁNYI JÁNOS aranybetűkkel írta be nevét a magyar

erdészettörténet könyvébe. Gyakorlati és tudományos tevékenységének jelentőségét mutatja, hogy az ENSZ által meghívott szakértőként, az afrikai Szudánban végzett sivatagfásítási bejárást és ennek eredményeként készített pályamunkájával — több külföldi pályázó előtt — elnyerte az ENSZ pályadíját. Szakmai felkészültségét, tudását, szorgalmát tanúsítják az erdészeti szakirodalomban megjelent tanulmányai és értekezései, amelyek a magyar erdők hozamfokozó lehetőségeit és szükségességét célozzák.

Dióhéjba foglalt megemlékezésünk is hűen tükrözi, hogy MURÁNYI JÁNOS halálával egy olyan kiművelt szakembert veszített a magyar erdőgazdálkodás, akire nemcsak most, de még hosszú-hosszú idősakra nagy szüksége lett volna hazánknak!

Csányi Sándor

AZ ERDŐ SZERKESZTŐBIZOTTSÁGA. Elnök: *dr. Solymos Rezső*, a mezőgazdasági tudomány (erdészeti) doktora, Szentendre; főmunkatárs: *Jerôme René*, Budapest. — Tagok: *dr. Balázs István*, Budapest; *Barátossy Gábor*, Budapest; *dr. Berdár Béla*, Visegrád; *dr. Bondor Antal*, a mezőgazdasági tudományok (erdészeti) kandidátusa, Budapest; *Bus Márta*, Veszprém; *Cebe Zoltán*, Szombathely; *dr. Csötönyi József*, Budapest; *Deák István*, Tamási; *dr. Fűrész Oszkár*, Sopron; *Gáspár-Hantos Géza*, Budapest; *dr. Gödböls Antal*, Kecskemét; *dr. Herpay Imre*, a mezőgazdasági tudomány (erdészeti) kandidátusa, Sopron; *Kadlicsek János*, Miskolc; *Keszthelyi István*, Budapest; *dr. Király Pál*, Budapest; *dr. Királyi Ernő*, a közgazdasági tudomány kandidátusa, Budapest; *Korbonszky Kazimírné*, Vác; *Krámér Antal*, Pécs; *Lőcsey Iván*, Budapest; *Mészáros Béla*, Szombathely; *dr. Rác Antal*, a mezőgazdasági tudomány (erdészeti) kandidátusa, Budapest; *Solymosi József*, Budapest; *Stádel Károly*, Győr; *dr. Szodfríd István*, a mezőgazdasági tudomány (erdészeti) kandidátusa, Sopron; *dr. Szikra Dezső*, Visegrád; *Tóth László*, Szolnok; *Varga Béla*, Eger.

